

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

A2. β

A3. γ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Ανεργία τριβής: Ανεργία τριβής είναι εκείνη η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα άνεργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας, για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική εξειδίκευση. Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν αμέσως τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίσουν τους άνεργους εργάτες. Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

B2. Διαρθρωτική ανεργία: Όταν σε μια οικονομία υπάρχουν άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας, αλλά οι άνεργοι δεν μπορούν να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις, επειδή υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα και την ειδίκευση των ανέργων και σ' αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων, η ανεργία αυτή ονομάζεται διαρθρωτική. Για παράδειγμα, είναι δυνατόν σε μια οικονομία να υπάρχει ανεργία μηχανικών και έλλειψη λογιστών, ή να υπάρχει ανεργία για τους βιομηχανικούς εργάτες και έλλειψη ξενοδοχειακών υπαλλήλων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αχρηστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Όπως είναι φανερό, η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται από τη δυσαναλογία προσφοράς και ζήτησης των διάφορων ειδικοτήσεων. Η μείωσή της απαιτεί επανεκπαίδευση των ανέργων, ώστε να αποκτήσουν τις ειδικεύσεις στις οποίες υπάρχει έλλειψη. Διαφορετικά, η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να είναι μεγάλης διάρκειας.

B3. Η ανεργία έχει τρεις βασικές οικονομικές συνέπειες. Πρώτον: Αποτελεί απώλεια παραγωγικών δυνάμεων, δηλαδή της εργασίας των ανέργων, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγική διαδικασία. Δεύτερον: Σημαίνει απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένειά του. Τρίτον: Επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της παροχής των επιδομάτων ανεργίας προς τους άνεργους.

Φυσικά οι συνέπειες της ανεργίας είναι ευρύτερες, γιατί η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να είναι εξαιρετικά επώδυνη για τον άνεργο και την οικογένειά του αφού, εκτός από την έλλειψη εισοδήματος, μειώνει την κοινωνική του θέση, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, οικογενειακών τριβών, κτλ. Με άλλα λόγια, πέρα από τις οικονομικές συνέπειες, η ανεργία δημιουργεί σοβαρά κοινωνικά προβλήματα.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού X	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ	Κόστος ευκαιρίας του αγαθού X σε όρους Ψ (KE _X)	Κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους X (KE _Ψ)
A	0	265		
			;=0,5	;=2
B	50	240		
			1	1
Γ	100	;=190		
			;=3	1/3
Δ	130	100		
			5	1/5
E	;=150	0		

$$A \rightarrow B: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{265 - 240}{50 - 0} = \frac{25}{50} = 0,5$$

$$B \rightarrow A: KE_\Psi = \frac{\Delta X}{\Delta\Psi} = \frac{50 - 0}{265 - 240} = \frac{50}{25} = 2$$

$$B \rightarrow \Gamma: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 1 = \frac{240 - \Psi_\Gamma}{100 - 50} \leftrightarrow \Psi_\Gamma = 190$$

$$\Gamma \rightarrow \Delta: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{190 - 100}{130 - 100} = \frac{90}{30} = 3$$

$$\Delta \rightarrow E: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 5 = \frac{100 - 0}{X_E - 130} \leftrightarrow X_E = 150$$

Γ2.

Συνδυασμοί	X	Ψ	KE _X
B	50	240	
B'	X _{B'}	220	1
Γ	100	190	

Θεωρώ $KE_{XB \rightarrow \Gamma} = KE_{XB \rightarrow B'} = 1$

$$B \rightarrow B': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 1 = \frac{240 - 220}{X_{B'} - 50} \leftrightarrow X_{B'} = 70$$

Γ3.

Συνδυασμοί	X	Ψ	KE _X
A	0	265	
A'	20	Ψ _{A'}	0,5
B	50	240	

Θεωρώ $KE_{XA \rightarrow B} = KE_{XA \rightarrow A'} = 0,5$

$$A \rightarrow A': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 0,5 = \frac{265 - \Psi_{A'}}{20 - 0} \leftrightarrow \Psi_{A'} = 255$$

Συνδυασμοί	X	Ψ	KE _X
B	50	240	
B''	70	Ψ _{B''}	1
Γ	100	190	

Θεωρώ $KE_{XB \rightarrow \Gamma} = KE_{XB \rightarrow B''} = 1$

$$B \rightarrow B'': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 1 = \frac{240 - \Psi_{B''}}{70 - 50} \leftrightarrow \Psi_{B''} = 220$$

Επομένως για να αυξηθεί η παραγωγή του αγαθού X από 20 σε 70 μονάδες, οι μονάδες του αγαθού Ψ που πρέπει να θυσιαστούν είναι $255 - 220 = 35$.

Γ4. K(X=110, Ψ=150)

Συνδυασμοί	X	Ψ	KE _X
Γ	100	190	
Γ'	110	Ψ _{Γ'}	3
Δ	130	100	

Θεωρώ $KE_{X\Gamma \rightarrow \Delta} = KE_{X\Gamma \rightarrow \Gamma'} = 3$

$$\Gamma \rightarrow \Gamma': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 3 = \frac{190 - \Psi_{\Gamma'}}{110 - 100} \leftrightarrow \Psi_{\Gamma'} = 160$$

Όταν η οικονομία παράγει 110 μονάδες από το αγαθό X, η μέγιστη ποσότητα που μπορεί να παράγει από το αγαθό Ψ είναι 160 μονάδες. Επομένως ο συνδυασμός K είναι εφικτός (αλλά όχι μέγιστος) αφού αντιστοιχεί για $X_K=100$ σε $\Psi_K=150 < \Psi_{\Gamma'}=160$.

Λ(X=134, Ψ=80)

Συνδυασμοί	X	Ψ	KE _X
Δ	130	100	
Δ'	134	Ψ _{Δ'}	5
E	150	0	

Θεωρώ $KE_{X \Delta \rightarrow E} = KE_{X \Delta \rightarrow \Delta'} = 5$

$$\Delta \rightarrow \Delta': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 5 = \frac{100 - \Psi_{\Delta'}}{134 - 130} \leftrightarrow \Psi_{\Delta'} = 80$$

Όταν η οικονομία παράγει 134 μονάδες από το αγαθό X, η μέγιστη ποσότητα που μπορεί να παράγει από το αγαθό Ψ είναι 80 μονάδες. Επομένως ο συνδυασμός Λ είναι μέγιστος αφού αντιστοιχεί για $X_{\Lambda}=134$ σε $\Psi_{\Lambda}=80$.

Γ5. Ο συνδυασμός K είναι εφικτός (αλλά όχι μέγιστος), Άρα στην οικονομία υπάρχει υποαπασχόληση συντελεστών παραγωγής, συνεπώς και ανεργία. Επομένως βρισκόμαστε στην φάση της ανόδου όπου η ανεργία έχει αρχίσει να μειώνεται και αυξάνεται η απασχόληση. Καθώς η οικονομία μετακινείται από το συνδυασμό K και η οικονομία παράγει τον Λ ο οποίος είναι μέγιστος, στο συνδυασμό αυτό η οικονομία εξαντλεί τις παραγωγικές τις δυνατότητες, η ανεργία μηδενίζεται. Έχουμε πλήρη απασχόληση συντελεστών παραγωγής, η οικονομία βρίσκεται στην κορυφή του κύκλου δηλαδή στο τελευταίο στάδιο της ανοδικής πορείας άρα στην φάση της κρίσης.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Αφού η καμπύλη ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή θα είναι της μορφής $Q_D = \frac{A}{P}$.

Το σημείο ισορροπίας $E(P_0=10, Q_0=20)$ ανήκει στην καμπύλη ζήτησης άρα:

$$20 = \frac{A}{10} \leftrightarrow A = 200$$

Επομένως η συνάρτηση ζήτησης είναι $Q_D = \frac{200}{P}$.

Αφού η καμπύλη προσφοράς είναι γραμμική και διέρχεται από την αρχή των αξόνων, για $P=0$ είναι $Q_S=0$, άρα $\gamma=0$ και είναι της μορφής $Q_S = \delta P$

Το σημείο ισορροπίας $E(P_0=10, Q_0=20)$ ανήκει στην καμπύλη προσφοράς άρα:

$$20 = \delta \cdot 10 \leftrightarrow \delta = 2$$

Επομένως η συνάρτηση προσφοράς είναι $Q_S = 2P$.

Δ2. Για $P_K = 12,5$:

$$Q_D = \frac{200}{12,5} = 16$$

$$Q_S = 2 \cdot 12,5 = 25$$

Πλεόνασμα = $Q_S - Q_D = 25 - 16 = 9$ μονάδες

Άρα η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού είναι:

$$P_K \cdot (Q_S - Q_D) = 12,5 \cdot 9 = 112,5 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

Δ3. Έσοδα κράτους από την πώληση του πλεονάσματος =
 $P_o \cdot (Q_S - Q_D) = 10 \cdot 9 = 90$ χρηματικές μονάδες

Άρα η τελική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού είναι:
 $112,5 - 90 = 22,5$ χρηματικές μονάδες

Δ4. Στην τιμή ισορροπίας: $\Sigma\Delta_1 = P_o \cdot Q_o = 10 \cdot 20 = 200$ χρηματικές μονάδες
Στην κατώτατη τιμή: $\Sigma\Delta_2 = P_K \cdot Q_D = 12,5 \cdot 16 = 200$ χρηματικές μονάδες

$$\Delta(\Sigma\Delta)\% = \frac{200 - 200}{200} \cdot 100 = 0\%$$

Εφόσον τα δύο σημεία ανήκουν στην ίδια καμπύλη ζήτησης, που είναι ισοσκελής υπερβολή, η Συνολική Δαπάνη παραμένει σταθερή για αυτό έχουμε μηδενική ποσοστιαία μεταβολή.

[Παρατήρηση: η μηδενική ποσοστιαία μεταβολή της $\Sigma\Delta$ μπορεί να τεκμηριωθεί και με τον υπολογισμό της τοξοειδούς ελαστικότητας ζήτησης ως προς την τιμή η οποία είναι $|E_D| = 1$].

Δ5. Εφόσον το αγαθό είναι κανονικό, η αύξηση του εισοδήματος θα αυξήσει τη ζήτηση του αγαθού X κατά 20%, επομένως η νέα συνάρτηση ζήτησης θα είναι:

$$Q_D' = Q_D + \frac{20}{100} \cdot Q_D = 1,2Q_D = 1,2 \cdot \frac{200}{P} \leftrightarrow Q_D' = \frac{240}{P}$$

Σχολιασμός Θεμάτων

Τα θέματα ήταν για καλά προετοιμασμένους μαθητές, κάλυπταν μεγάλο μέρος της ύλης, είχαν αρκετό όγκο δουλειάς και απαιτούσαν κριτική ικανότητα, καθώς για την αιτιολόγησή τους χρειαζόταν συνδυασμός διαφορετικών κεφαλαίων.

Επιμέλεια Απαντήσεων

Ζαρμπούνη Έμμο, Μυλωνάς Λευτέρης